

TAV'in ücretsiz dergisidir

The Gate

A complimentary copy from TAV
ISSN 1302-6917
Sayı > Issue 67 / Kasım > November 2005

11

www.thegate.com.tr
www.gatetoturkey.com

Teleferikle
Altınboynuz üstünde
RIDING A CABLE
CAR OVER THE
GOLDEN HORN

Akdeniz foklarını
yaşatalım
Save the
Mediterranean seal

THE WESTERNMOST
POINT OF ASIA: BABAKALE

THE HICHIKER'S
GUIDE TO THE BALKANS

Asya'nın en batı
ucu: Babakale
Balkanlarda bir
otostop macerası

Preserving history...

Every so often in Turkey, you hear about a laudable project that deserves our wholehearted support. The Tarihi Kentler Birliği or Association of Historic Towns is just such an endeavour. The Foundation for the Promotion and Protection of the Environment and Cultural Heritage (ÇEKÜL) played an important role in the establishment of the association. You'd be forgiven for thinking that the aim of the association is to protect and restore historic towns, but that is only one aspect of their mission. Ph.D. Professor Metin Sözen, the president of ÇEKÜL, founder of the association and the president of its board of overseers says, "At first, as ever, everyone thought this was an association of municipalities. In fact, it has been pioneered by many non-governmental organisations and knowledgeable individuals who were willing to make sacrifices to be part of this event." Metin Sözen goes on to explain the membership process. "The municipalities apply. First, this is debated in the municipal assembly. Then, their report has to be passed at the biannual assembly held every May and September, which is attended by all the members of the association. After the municipality makes a maximum 15-minute presentation to the assembly, we vote on whether to accept them." To date, the association has 163 members, a number which is expected to reach 200 in 2006. Metin Sözen explains the criteria for membership: "We don't differentiate between cities and towns. Any historic settlement with a strong cultural heritage is eligible. For example, Ağırnas, the village where Mimar Sinan was born and Erzincan-Kemaliye are members. We establish workshops in every member city which are dedicated to keeping traditional crafts alive. We also work to protect the environment.' The Association for Historic Towns is dedicated to preserving not only the architecture but also the art, traditions, nature and culture of cities by providing a unique platform for its members to provide each other with support and to come together to share thoughts, ideas and experiences. www.tarihiKentlerBirligi.org

Tarihi Kentler Birliği'nin kurucusu Metin Sözen.

Metin Sözen, the founder of the association

Tarihi kentler yaşıyor...

Ülkemizde bazen öyle şeyler yapılıyor ki, gurur duyuyoruz, heyecanlanıyoruz, bizim görüp de ifade edemediklerimizi birilerinin bir araya gelerek çözüme ulaştırdığını görünce seviniyoruz. Hayata geçirilme sürecinde ÇEKÜL'ün de özverili katkıları olan Tarihi Kentler Birliği de böyle bir kuruluş. İsmi ilk duyduğunuzda, Türkiye'de azımsanmayacak bir orana sahip olan tarihi kentlerdeki kültürel mirasa sahip çıkan, buraları restore eden bir kuruluş diye düşünebilirsiniz ama bu kadar basit değil. Tarihi Kentler Birliği, 'kamu-yerel-sivil-özel' kesim katılımcılarından, çözüm bekleyen tüm başlıkların ülkenin dört bir yanında buluşarak büyük bir açıklıkla tartışmaya açan insanlardan oluşuyor. ÇEKÜL Vakfı Başkanı, kurucusu ve şimdi de birliğin danışma kurulu başkanı Prof. Dr. Metin Sözen, "Bu da başta her şey gibi belediyeler birliği zannedildi. Oysa içinde sivil örgütlerin öncülük yaptığı ve birikimli insanların özveriyle katıldığı, bugünlerde artık her şeyi para gibi gören Türkiye'de başka değerlerin de olduğunu gösteren bir kimlik haline dönüştü" diyor.

Peki bu birliğe katılacak kentler nasıl seçiliyor? Söz yine Metin Sözen'de: "Belediyeler başvuruyor. Önce karar belediye meclisinde tartışılıyor, sonra

hazırlanan raporun, yılda iki kez (mayıs ve eylül aylarında) yapılan ve tüm üye belediyelerin katıldığı birliğin meclis toplantısından geçmesi gerekiyor. Raporun gerekçesi sağlam bulunursa, parmaklar kalkıyor ve üye olunuyor. Bundan sonra da 15 dakikayı geçmemek üzere kenti vurgulayan bir sunum meclise sunuluyor ve karar veriliyor". Tarihi Kentler Birliği'ne şimdiye kadar 163 tarihi kent üye olmuş. Bu sayı 2006'da 200'e çıkacak. Metin Sözen bu kentlerin özelliklerini de şöyle açıklıyor: "Burada Büyükşehir, ilçe belediyesi ayrımları yok. Kentten kasıt, tarihin derinliğinden gelen bir yerleşim olması. Bu bir belde de olsa, bir kasaba da olsa tarihi niteliğiyle farklı bir girdisinin olması gerekli. Mesela Ağırnas, Mimar Sinan'ın doğduğu köy, şimdi belde oldu. Sinan'ın yaşadığı ortamları hâlâ yaşıyordu. Sonra, Erzincan-Kemaliye de bir örnek. Biz tanıtımı üretimde görüyoruz. Üretirken, insanların bu süreçteki tanıtımını esas alıyoruz. Kültürel miras ve geleneklerin korunması da bunun içinde yer alıyor. Mesela her kentte bir kent atölyesi kuruyoruz. Sanat ve zanaat kollarnın kaybolmasını istemiyoruz. Orada geleneksel sanatları, sanatçıları, zanaatkarları yaşatmazsanız olmaz. Bunlar aslında hep ÇEKÜL'ün yarım yüzyıl içinde geliştirdiği kavramlar ancak bunları daha geniş çevrelere aktardık. Kaçınılmaz olarak doğal yapı da devreye giriyor. Doğal yapıyı korumadan içindeki hiçbir şeyi koruyamazsınız. O yüzden doğal kültürle varız diyoruz. Doğa olmadıkça insan ona kültür katamaz."

Sadece o kentin mimarisi değil, sanatı, gelenekleri, doğal ve kültürel yapısını topyekun ele alan Tarihi Kentler Birliği, üyesi bulunan belediyelerin, kendi kendilerine yardım ederek ayakta durmalarını sağlayan bir sistem kuruyor. Zaten yapılan toplantılarda da tarihi kentler deneyimlerini paylaşıyor, birbirlerini tanıyor ve yardımlaşıyorlar. Daha da önemlisi, yapılan çalışmalar ve paylaşılan fikirlerle karar mekanizmasını da olumlu yönde etkiliyor.

Daha fazla bilgi için www.tarihiKentlerBirligi.org **G**

Safranbolu (üstte) Amasya (solda) birliğin üyeleri.

Safranbolu (above) and Amasya (left) are members.